

Tämä on Helsingin vanhusneuvoston hyväksymän asiakirjan sähköinen versio.

Viite: HEL 2024-001958 T 11 00 01

Asia: Vanhusneuvoston lausunto Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelman (ILME) 2024–2029 luonnoksesta

Vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta saada lausua Helsingin uudesta Ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelmasta vuosille 2024–2029. Sekä ilmanlaatu että melu ovat molemmat merkittäviä riskitekijöitä ikäihmistenkin kannalta heidän elinympäristössään. On hyvä, että Helsinki yrittää vähentää ihmisiin ja erityisesti haavoittuvammassa asemassa oleviin kohdistuvia elinympäristön haittoja. Vanhusneuvosto pitää ehdotettuja toimia oikeansuuntaisina. Vanhusneuvosto haluaa kiinnittää huomiotaan muutamiin yksityiskohtiin.

Ikääntyneiden talviliikkumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että kadut hoidetaan niin, että liukastumisen vaaraa ei ole. Muutoin ikäihmiset eivät pääse kodistaan jokapäiväisille asioilleen tai edes apteekkiin tai terveysasemalle. Kaatumisen pelossa omaan asuntoon jääminen lisää ikääntyneiden yksinäisyyttä, mikä on todettu ongelmaksi mm. Helsingissä. Katujen hiekoituksesta liukkaiden kelien aikaan tulisi ehdottomasti huolehtia. Murtuneet jalat ja kädet tulevat yhteiskunnalle ja yksilölle kalliimmaksi kuin katujen riittävä hiekoitus ja hiekoituksen poisto. Kaduille kertynyt hiekka voitaisiin puhdistaa suhteellisen pölyttömästi kosteilta kaduilta esimerkiksi yöaikaan, jolloin pölyn kertymisen ja liikkumisen vaikutus on pienin. Suurimman osan vuodesta kadut ovat vapaina hiekasta.

Melun torjunnan osalta vanhusneuvosto kiinnittää huomiota myös nastarengasmaksun käyttöön ottamiseen. Sinänsä vanhusneuvosto ajattelee, että nastarenkaista luopuminen voisi olla hyvä tavoite, mutta Helsingin, saati koko Suomen tiestö ei pysy sulana läpi vuoden. Suomen olosuhteissa on lakisääteisesti käytettävä talvirenkaita marraskuusta maaliskuuhun. Syynä on teiden liukkaus ja siitä aiheutuva onnettomuusriski. On hyvä muistaa, että monet ihmiset tulevat Helsinkiin muualta Etelä-Suomesta ja jopa pitempien matkojen takaa. Tämä koskettaa ikääntyneitä, joiden läheiset asuvat eri paikkakunnilla, ja joita hoitavaa henkilökuntaa tarvitaan myös Helsingin ulkopuolelta. He joutuvat ajamaan myös teitä, joita ei suolata moottoriteiden ja Helsingin katujen tavoin. Tällöin ajaminen kitkarenkailla edellyttää erinomaista autoa ja ajotaitoa ja voi lisätä ikääntyneiden ihmisten onnettomuusriskiä johtuen joidenkin kuljettajien reaktionopeuden hidastumisesta sekä vanhemmasta autokannasta. Heillä on kuitenkin oltava mahdollisuus tulla Helsinkiin, joka pääkaupunkina on saanut pitää mm. kaikki kansallisesti merkittävät kulttuurilaitokset, esimerkkinä Kansallisooppera sekä muut valtion keskeiset laitokset ja virastot. Näihin kaikilla kansalaisilla on oikeus tulla. Tässä ilmastonmuutoksen vaiheessa nastarengasmaksun ehdottaminenkin voi aiheuttaa Helsinki-vastaisuutta muualla asuvien ihmisten parissa.

Vanhusneuvosto kiinnittää huomioita myös rakentamiseen, jonka tulisi olla riittävän kaukana pääväylistä sekä melulta ja saasteilta suojattua, jotta asumisviihtyvyys ei kärsi. Monet ikääntyneet ulkoilevat hyvin lähellä asuintalooaan, eivätkä pysty kulkemaan lähimmälle elpymiseen tarkoitettulle äänialueelle.

Vanhusneuvoston puolesta

Auni-Marja Vilavaara
puheenjohtaja

Olli Salin
varapuheenjohtaja